

ມະເຮັງຕັບ

ມະເຮັງຕັບ ແມ່ນປະເພດຂອງມະເຮັງທີ່ເລີ່ມຢູ່ໃນຕັບ.
ມະເຮັງ ເກີດຂຶ້ນໃນເວລາທີ່ຈຸລັງໃນຮ່າງກາຍເຕີບໂຕເກີນການຄວບຄຸມ.

ສະມາຄົມມະເຮັງອາເມລິກາຄາດຄະເນວ່າໃນປີ 2021, ຈະມີຜູ້ປ່ວຍມະເຮັງຕັບ ແລະ ມະເຮັງທີ່ນໍ້າບີໃນຕັບໃໝ່ປະມານ 42,230 ຄົນ (ຜູ້ຊາຍ 29,890 ຄົນ ແລະ ແມ່ຍິງ 12,340 ຄົນ) ຢູ່ໃນສະຫະລັດ.

ຕັບແມ່ນໜຶ່ງໃນອະໄວຍະວະທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນຮ່າງກາຍ. ຕັບຈະດຶງເອົາສິ່ງທີ່ບໍ່ດີ ຢູ່ໃນເລືອດອອກ ເຊັ່ນ: ສານຜິດ ແລະ ເອົາພວກມັນອອກຈາກຮ່າງກາຍ.

ສະຖິຕິ

- ອີງຕາມການກ່າວຂອງຫ້ອງການສາທາລະນະະຊົນເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍ,
 - ໃນປີ 2019, ພະຍາດຊໍາເຮື້ອຕັບເປັນ**ສາເຫດຂອງການເສຍຊີວິດອັນດັບທີຫົກ** ຂອງຊາວອາເມລິກັນ ເຊື້ອສາຍອາຊີ ແລະ ຊາວເກາະປາຊີຟິກ, ເຊິ່ງມີອາຍຸລະຫວ່າງ 25-44 ປີ.
 - ຜູ້ຊາຍຊາວອາເມລິກັນເຊື້ອສາຍອາຊີ**ມີໂອກາດເສຍຊີວິດ**ຈາກມະເຮັງຕັບ ແລະ ມະເຮັງ IBD **ເຖິງ 60 ເປີເຊັນ**, ເມື່ອປຽບທຽບກັບຜູ້ຊາຍຜິວຂາວທີ່ບໍ່ແມ່ນຊາວສະເປນ.
 - ອັດຕາການເກີດມະເຮັງຕັບ ແລະ ມະເຮັງ IBD **ສູງກວ່າ 1.8 ເທົ່າ** ສໍາລັບແມ່ຍິງອາເມລິກາເຊື້ອສາຍອາຊີ ເມື່ອທຽບໃສ່ກັບແມ່ຍິງຜິວຂາວທີ່ບໍ່ແມ່ນຊາວສະເປນ.
- ອີງຕາມສະມາຄົມມະເຮັງອາເມລິກາ, ອັດຕາການເປັນມະເຮັງຕັບໃນຊາຍລາວ ແລະ ຫວຽດນາມແມ່ນ**ສູງກວ່າ 2 ຫາ 4 ເທົ່າ** ຂອງຜູ້ຊາຍຈີນ, ເກົາຫຼີ ແລະ ຟີລິບປິນ. ອັດຕາການເປັນມະເຮັງຕັບໃນຜູ້ຊາຍລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ແມ່ນສູງກວ່າຜູ້ຊາຍຊາວອາຊີອື່ນເດຍ ແລະ ປາກີສະຖານ **ເກືອບ 10 ເທົ່າ** ເຊິ່ງມີອັດຕາຕໍ່າທີ່ສຸດ.

ສັນຍານ ແລະ ອາການ

ໃນໄລຍະຕົ້ນ, ມະເຮັງຕັບອາດຈະບໍ່ມີອາການທີ່ສາມາດເບິ່ງເຫັນ ຫຼື ຮູ້ສຶກໄດ້. ແນວໃດກໍຕາມ, ເມື່ອມະເຮັງຂະຫຍາຍໃຫຍ່ຂຶ້ນ ຄົນເຮົາອາດຈະສັງເກດເຫັນໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງອາການທົ່ວໄປເຫຼົ່ານີ້.

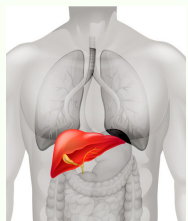
- ຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍຢູ່ໃນຊ່ວງເທິງຂອງທ້ອງເບື້ອງຂວາ
- ທ້ອງບວມ
- ມີກ້ອນແຂງຢູ່ເບື້ອງຂວາຂ້າງລຸ່ມຂອງກະດູກຂ້າງ
- ເຈັບໃກ້ບໍລິເວນຫົວບ່າໄລ່ເບື້ອງຂວາ ຫຼື ບໍລິເວນຫຼັງ
- ພະຍາດເຫຼືອງ (ມີຜິວໜັງເປັນສີເຫຼືອງ ແລະ ຕາເປັນສີຂາວ)
- ແຜຊໍ້າ ຫຼື ເລືອດອອກງ່າຍ
- ເມື່ອຍຜິດປົກກະຕິ
- ປວດຮາກ ແລະ ຮາກ
- ເບື້ອອາຫານ
- ນໍ້າໜັກຫຼຸດລົງໂດຍບໍ່ຮູ້ສາເຫດ

ບັນດາປັດໃຈຄວາມສ່ຽງ

- ມີນໍ້າໜັກເກີນ ຫຼື ເປັນໂລກຕຸ້ຍ
- ມີການຕິດເຊື້ອໄວຣັດຕັບອັກເສບ B ຫຼື ຕັບອັກເສບ C ເປັນໄລຍະຍາວ
- ສູບຢາ
- ດື່ມເຫຼົ້າ
- ພະຍາດຕັບແຂງ (ມີຮອຍແປ້ວຂອງຕັບ, ເຊິ່ງອາດເກີດຈາກພະຍາດຕັບອັກເສບ ແລະ ການໃຊ້ເຫຼົ້າ)
- ພະຍາດຕັບໄຂມັນທີ່ບໍ່ມີທາດເຫຼົ້າ (ໄຂມັນສ່ວນເກີນໃນຕັບທີ່ບໍ່ໄດ້ເກີດຈາກເຫຼົ້າ)
- ມີພະຍາດເບົາຫວານ ຫຼື ພະຍາດຕັບໄຂມັນທີ່ບໍ່ມີທາດເຫຼົ້າ
- ມີທາດເຫຼັກໃນຮ່າງກາຍຫຼາຍເກີນ, ເປັນພາວະທີ່ຮ່າງກາຍຮັບ ແລະ ສະສົມທາດເຫຼັກຫຼາຍກວ່າທີ່ຕ້ອງການ
- ກິນອາຫານທີ່ມີສານກໍ່ມະເຮັງອະຟຣາໂທຊິນ (ເຊື້ອລາທີ່ສາມາດເຕີບໂຕໃນອາຫານເຊັ່ນ: ເມັດພືດ ແລະ ໝາກຖົ່ວທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືກເກັບຮັກສາຢ່າງຖືກຕ້ອງ)

ການປ້ອງກັນ

- ຮັກສານໍ້າໜັກໃຫ້ແຂງແຮງ
- ຢ່າສູບຢາ ຫຼື ເຊົາສູບຢາ ຖ້າທ່ານສູບ
- ຫຼີກເວັ້ນການດື່ມເຫຼົ້າຫຼາຍເກີນໄປ
- ສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດຕັບອັກເສບ B
 - ວັກຊີນປ້ອງກັນຕັບອັກເສບ B ແນະນຳໃຫ້ເດັກນ້ອຍທຸກຄົນ ເມື່ອເກີດ ແລະ ສໍາລັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ອາດມີຄວາມສ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ
 - ພະຍາດຕັບອັກເສບ B ແມ່ນການຕິດເຊື້ອໃນຕັບທີ່ເກີດຈາກເຊື້ອໄວຣັດຕັບອັກເສບ B.
- ຮັບການທົດສອບໄວຣັດ ຕັບອັກເສບ C ແລະ ໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງທາງການແພດ ຖ້າທ່ານມີ
 - ຕັບອັກເສບ C ເປັນພະຍາດຕັບທີ່ເກີດຈາກເຊື້ອໄວຣັດຕັບອັກເສບ C
 - ການກວດເລືອດທີ່ເອີ້ນວ່າການກວດພູມຕ້ານທານຕໍ່ໄວຣັດຕັບອັກເສບ C ສາມາດບອກທ່ານວ່າທ່ານໄດ້ຕິດເຊື້ອເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ ຫຼື ໃນອະດີດ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ

- American Cancer Society:**
 - cancer.org
- National Cancer Institute:**
 - cancer.gov
- Global Liver Institute:**
 - globalliver.org
- U.S. Department of Veteran Affairs:**
 - hepatitis.va.gov
- Hep B United**
 - hepbunited.org
- 'Imi Hale Native Hawaiian Cancer Network:**
 - imihale.org/education_materials.htm
- California State University, Fullerton:**
 - wincart.fullerton.edu/cancer_edu/index.htm
- Asian American Health Initiative:**
 - aahiinfo.org
- Pacific Cancer Programs:**
 - pacificcancer.org
- Asian American Cancer Support Network:**
 - aacsn.org

ສັນຍານ ແລະ ອາການ, ປັດໃຈສ່ຽງ ແລະ ຂໍ້ມູນການປ້ອງກັນຈາກສູນຄວບຄຸມ ແລະ ປ້ອງກັນພະຍາດ